

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK E-BÜLTEN

Avrupa Yeşil Mutabakatı Güncel Gelişmeler

AVRUPA YEŞİL MUTABAKATI GÜNCEL GELİŞMELER

Döngüsel ekonomiye geçiş kapsamında AB tarafından girişimler başlatılmıştır

Rekabetçilik Pusulası ve Temiz Sanayi Mutabakatı kapsamındaki hedefler doğrultusunda, 2026'da çıkması beklenen Döngüsel Ekonomi Yasasına zemin hazırlamak ve AB'nin döngüsel ekonomiye geçişini hızlandırmak amacıyla, 2 Temmuz 2025 tarihinde Avrupa Komisyonu birkaç girişim başlatmıştır. Kabul edilen girişimler arasında atık sevkiyatı kuralları ve elektronik atık mevzuatına ilişkin bir değerlendirme yer almaktadır. Ayrıca, Komisyonun önümüzdeki günlerde atık pillerden geri kazanım ve geri dönüşüm verimliliğini artırmaya yönelik yeni kurallar yayımlaması beklenmektedir.

Bu kapsamda:

Atık Sevkiyatı Tüzüğü kapsamında Dijital Atık Sevkiyatı Sistemine (Digital Waste Shipment System - DIWAS) ilişkin uygulama mevzuatı (implementing act) kabul edilmiştir. Sistem ile, kağıt temelli süreçlerden dijital süreçlere geçerek idari yükün azaltılması, izlenebilirliğin artırılması ve yasadışı sevkiyatların engellenmesi hedeflenmektedir. 21 Mayıs 2026'dan itibaren AB üye devletlerinin yetkili makamları ile tüm ekonomik operatörlerinin DIWAS sisteminin kullanımı zorunlu hale gelecektir. Öte yandan, sistemin gelecekte en az bir AB Üye Devletini içeren sevkiyatlar için AB dışındaki ülkelerdeki yetkili makamlar ve ekonomik operatörler tarafından da gönüllü olarak kullanılabileceği belirtilmektedir. Diğer taraftan, Komisyon AB içi atık sevkiyatlarını ve dolayısıyla atıkların AB içinde geri kazanımının kolaylaştırılması amacıyla, bazı "yeşil listeye alınmış" atıklara yönelik sınıflandırma kurallarının uyumlaştırılması amacıyla bir kamu istişaresi süreci başlatmıştır.

Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar Direktifine (Waste Electrical and Electronic Equipment Directive- WEEE) ilişkin bir değerlendirme yayımlanmıştır. Direktifin, giderek artan e-atıkların yönetimine ilişkin sorunları ele almak ve bu alandaki AB kurallarını rekabetçi bir döngüsel ekonomi hedefleriyle daha uyumlu hale getirmek açısından kritik öneme sahip olduğu belirtilmektedir. Bu kapsamda, tüm e-atıkların yaklaşık %50'sinin hala toplanmaması ve AB Üye Devletlerinde geri dönüşüm oranlarının toplama hedeflerinin gerisinde kalması gibi temel eksiklikler tespit edilmiştir. Kritik hammaddelerin geri kazanımı ve geri dönüşümü gibi yollarla döngüsel ekonomiyi güçlendirmek amacıyla, e-atıkların daha iyi değerlendirilmesi için önemli bir potansiyel bulunduğu ifade edilmektedir. Ayrıca, değerlendirmenin, toplama, işleme ve piyasa teşviklerini iyileştirmek için yeni bir yaklaşıma duyulan ihtiyacı vurguladığı, Komisyonun WEEE Direktifini revize etmeye yönelik mevzuat teklifine hazırlık niteliği taşıdığı, ayrıca söz konusu revizyonun 2026 yılında açıklanması beklenen Döngüsel Ekonomi Yasasının temel bileşenlerinden birisi olacağı belirtilmektedir.

Detaylı Bilgi:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_1710

AB SKDM kapsam genişletme çalışmaları yürütülmektedir

Avrupa Komisyonu Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasının (SKDM) kapsamının gözden geçirilmesine ve SKDM yükümlülüklerinden kaçınılarak mekanizmanın etkisizleştirilmesinin önlenmesine yönelik çalışmalarını sürdürmektedir. SKDM kapsamında halihazırda yürütülen çalışmaların bir diğer boyutu da elektrik sektörüne ilişkin düzenlemelerdir. Bu çerçevede, Avrupa Komisyonu, 1 Temmuz 2025 tarihinde,

1. SKDM kapsamının, halihazırda SKDM kapsamında bulunan ürünlerin değer zincirinde daha aşağıda yer alan aşağı yönlü ürünlere (downstream products) genişletilerek karbon kaçağı riskinin azaltılması;

2. AB'nin aşağı yönlü ürün üreticilerinin, artan karbon maliyetlerinden kaçınmak amacıyla üretimlerini AB dışına taşıması ya da AB ithalatçılarının ürünlerini daha zayıf iklim politikalarına sahip üçüncü ülkelerden temin etmesi risklerine karşı, SKDM mali yükümlülüklerinden geçerli bir gerekçe ya da ekonomik temel olmadan kaçınmaya yönelik uygulamalara karşı önleyici tedbirler geliştirilmesi;

3. SKDM kapsamında elektrik için emisyon hesaplamasında varsayılan değerler ile fiili emisyonların kullanımıyla ilgili mevcut kurallara yönelik eleştiri ve endişelerin ele alınması amacıyla bir kamu danışma süreci başlatmıştır.

Bahse konu kamu danışma süreci bulgularının, Komisyon tarafından 2025 yılı son çeyreğinde sunulması beklenen SKDM Tüzüğü'ne yönelik değişiklik önerisinin temelini oluşturması beklenmektedir.

AB SKDM'nin Mevcut Durumu ve Takvimi

Avrupa Birliği'nin Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM/CBAM), hâlihazırda **geçiş döneminde** uygulanmaktadır. Bu dönem **1 Ekim 2023 – 31 Aralık 2025** tarihleri arasında kapsamakta olup ithalatçılar, kapsam dâhilindeki malların gömülü emisyonlarını **üçer aylık raporlar** ile beyan etmektedir; bu aşamada **sertifika satın alma yükümlülüğü bulunmamaktadır**. Geçiş dönemi raporları, Komisyon'un kurulmuş **CBAM Kayıt Sistemi (Registry)** üzerinden iletilmekte ve **31 Mart 2025** itibarıyla yetkilendirilmiş CBAM mükellefi statüsüne başvuru modülü de devrededir. Mevcut kapsam demir-çelik, alüminyum, çimento, gübre, **elektrik ve hidrojen** ürünlerini içermektedir. Geçiş döneminin tamamlanmasının ardından, **1 Ocak 2026** itibarıyla **kesin rejime** geçilecek; bu tarihten sonra ithalatçılar, gömülü emisyonlara karşılık gelen **CBAM sertifikalarını** yıllık olarak satın alıp teslim etmekle yükümlü olacaklardır. Kesin rejim, AB Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) kapsamındaki **ücretsiz tahsislerin kademeli azaltımı** ile **2034** yılına kadar uyumlu biçimde aşamalı olarak devreye girecek; böylece ithal ürünlerde ödenecek karbon maliyeti, AB'deki üreticilerin maruz kaldığı karbon maliyetiyle **kademeli olarak eşitlenecektir**.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÇALIŞMALARIMIZ

Toyota Tarzı Liderlik Eğitimi

17 Eylül 2025 tarihinde eğitmen Recep Yiğit tarafından gerçekleştirilen “Toyota Tarzı Liderlik Eğitimi – Sürekli İyileştirme ve Yalın Düşünce” programında; katılımcıların Toyota Way ve Toyota Üretim Sistemi (TPS) felsefesini kavraması, lider yöneticilerin rol ve sorumluluklarını örnek vakalar üzerinden öğrenmesi ve yalın yönetim araçlarını kendi süreçlerine uyarlayabilmesi hedeflenmiştir. Eğitim, sorun çözme döngüsü, kaynakların etkin kullanımı, standart iş, görsel yönetim ve israfın (muda) azaltılması gibi başlıklarda pratik uygulamalara odaklanılmış; böylece katılımcıların sorumluluk alma, problemleri kök neden yaklaşımıyla çözme ve sürekli gelişim (Kaizen) kültürünü benimsemeleri amaçlanmıştır.

Makine İhtisas OSB Seminer Salonu

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK HABERLERİ

SKDM ve Türkiye: 2026'dan 2034'e geçişin fırsatları ve riskleri

Kısa dönem etkiler: 2026–2029: 2026 başından itibaren AB'ye ihracatta bazı ürünler için finansal sorumluluk dönemi başlıyor. İhracatçıların maliyet hesaplamaları, veri altyapısı ve tedarik zinciri karbon muhasebesi süreçlerini hızla geliştirmesi gerekiyor. Ayrıca nakliye ve lojistik maliyetleriyle bağlantılı ek yükler gündeme gelecek.

Orta ve uzun dönem etkiler: 2030 sonrası: SKDM kapsamının zamanla genişlemesi bekleniyor. Rafineri ürünleri, taşımacılık yakıtları, cam ve seramik, kağıt ve selüloz gibi sektörler eklenebilir. Hava ve denizyolu taşımacılığı da kapsama alınabilir. Diğer ülkelerin benzer düzenlemeler getirmesi, küresel rekabet dinamiklerini değiştirecek. Erken uyum stratejileri önemli avantaj sağlayacak.

Haber Kaynağı

<https://yesilhaber.net/skdm-turkiye-riskler-firsatlar-strateji/>

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK HABERLERİ

Zorunlu depozito düzenlemesi güncellendi büyük mağazalara kolaylık

Türkiye Çevre Ajansı, 26 Ağustos 2025 tarihli güncelleme ile Depozito İade Makinesi oranlarını 2025 ve 2026 için düşürdü, toplam %20 hedefini 2027 sonuna erteledi. "Zorunlu Depozito Yönetim Sistemi Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar"da yapılan 26 Ağustos 2025 tarihli değişiklikle, büyük ve zincir mağazaların Depozito İade Makinesi (DİM) içeren iade noktası kurma yükümlülükleri güncellendi. 2025 yıl sonu için öngörülen %10 asgari oran %5'e düşürüldü. 2026 yıl sonu için planlanan %20 oranı ise %10'a çekildi. Toplamda %20'lik kapsama ulaşma şartı **2027 yıl sonuna** ertelendi.

<https://yesilhaber.net/zorunlu-depozito-duzenlemesi-2025-2026-guncelleme/>

Faydalı Linkler

<https://iklim.gov.tr/>

<https://ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/yesil-mutabakat>

Kaynaklar

https://commission.europa.eu/index_en

<https://www.freepik.com/>

<https://yesilhaber.net/>

Makine İhtisas Organize Sanayi Bölgesi

SCAN ME

<https://www.instagram.com/makineihtisas>

<https://twitter.com/makineihtisas>

<https://tr.linkedin.com/company/makineihtisas>

Makine İhtisas Organize Sanayi Bölgesi
30. Sok. No:8/1 41455 Dilovası/Kocaeli
Tel: 0 262 722 90 22 (PBX)
Faks: 0 262 722 90 20
Web: <http://www.makineosb.org.tr>
Email: info@makineosb.org.tr